

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд на докторант Нина Ванчева на тема “Таксономична ревизия на род *Gyrodactylus* (Monopisthocotyla: Gyrodactylidae) по сладководни риби в България“ (редовна форма на обучение, докторска програма „Паразитология и хелминтология“) от проф. дбн Бойко Б. Георгиев, научен ръководител на докторанта

Съгласно чл. 9 (т. 16) от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при БАН, ако научният ръководител е член на журито за защита на дисертационния труд, неговото становище има характер на мнение на научния ръководител и е насочено главно към проявените от докторанта качества в хода на докторантурата; в становището от научния ръководител (научния консултант) не се прави оценка на характера на научните приноси.

Познавам Нина Ванчева от периода на магистърското ѝ обучение по паразитология в Биологическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (2013-2015 г.). Тогава ме впечатлиха нейната любознателност и интерес към паразитологичната тематика, както и отличното владение на английски език. Поради това я поканих да участва в работата на нашата изследователска група като специалист-биолог и едновременно да разработи дипломна работа в нашата секция. След успешно дипломиране като магистър, през 2016 г. тя се представи успешно на приеман изпит за докторант по паразитология и хелминтология и започна разработката на докторантурата, резултатите от която са представени сега на вниманието на научното жури. Мотивите за избор на ихтиопаразитологичната тематика бяха свързани с необходимостта за укрепване на тематичното направление след приключване на активната професионална кариера на специалисти от предходните поколения, работещи в същата област.

В хода на обучението като докторант, Нина Ванчева показва важни лични качества и придоби умения, които са предпоставка за успешна научна кариера. Като по-важни от тях бих посочил:

- Добра базисна общобиологична подготовка, придобита както в хода на предходното ѝ обучение, така и в хода на докторантурата. Ключови за

успешната ѝ работа бяха знанията в областта на зоологията, ихтиологията, екологията, еволюционната биология, таксономията и биогеографията.

- Отлична чуждоезикова подготовка.
- Умения да ползва научна литература, да я анализира и обобщава, а също и да я подлага на критичен анализ.
- Умения да подготвя научни проекти, което позволи да получи допълнително финансиране по нейни проекти в рамките на Националната научна програма „Млади учени и пост-докторанти”.
- Методични умения за събиране и морфологичен анализ на моногените.
- Умения за молекулярен анализ на паразитните червеи, придобити под наставничеството на научния консултант д-р Анелия Бобева.
- Умения за подготовка и представяне на научни доклади.

По мое мнение, резултатите от изследванията, включени в дисертацията, са отлични. Те привеждат в съвременен състояние знанията за видовете от род *Gyrodactylus* по сладководните риби в България и са една добра основа за по-нататъшното им развитие – както с прилагането на морфологични, така и на молекулярни подходи.

Не мога да не отбележа и качествата на Нина Ванчева, проявени при публикуването на статиите по темата на дисертацията във водещи паразитологични списания – *Parasitology Research* (WoS Q3-2020), *Acta Parasitologica* (WoS Q2-2024) и *Parasitologia* (WoS Q3-2024). Тези списания осигуриха компетентно рецензиране, очевидно от опитни експерти по групата, на която е посветена дисертацията. Дискусията между рецензентите и авторите (от наша страна – най-вече в лицето на докторанта като специалист по групата) бяха да високо професионално равнище. Това ми даде допълнителни основания още веднъж да се уверя, че Ванчева е постигнала забележителна професионална таксономична компетентност по паразитите от род *Gyrodactylus*.

На основата на изложеното, давам положителна оценка на дисертационните изследвания и призовавам членовете на научното жури да подкрепят присъждането на научна и образователна степен „доктор“ на Нина Ванчева.

18.12.2025 г.

Подпис:

(проф. дбн Бойко Б. Георгиев)